

Schoolverlaters succesvol op zoek naar werk?

VDAB – Databeheer & -analyse, *Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen 17de longitudinale studie*, juni 2000 – juni 2001.¹

Gaan werken of verder studeren? Biedt informatica de meeste kans op een job? Hoe zit het met mechanica, verpleging of economie? Geraak ik snel aan werk met een lerarendiploma?

Dit zijn allemaal vragen die op de lippen van jonge studenten branden bij het maken van de juiste studiekeuze. De VDAB licht alvast een tip van de sluier op met haar studie rond de 'Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen'. We krijgen een beeld van de schoolverlaters die zich inschreven bij VDAB in 2000, hoe het met hen gesteld is op de arbeidsmarkt 1 jaar na het afstuderen en de dynamiek van deze schoolverlaters in hun zoektocht naar werk.

Reeds de 17de editie...

Reeds in 1982 publiceerde de VDAB een eerste studie over de studierichtingen die goed of minder goed presteerden op de arbeidsmarkt. Nu werd reeds de 17de editie afgewerkt van de studie "Werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen". Wie deze studie vergelijkt met de vorige zal merken dat een aantal gegevens anders wordt voorgesteld, dat begrippen anders worden ingekleurd en dat gestreefd wordt naar een 100% bereik van alle schoolverlaters.

In deze optiek hebben we beroep kunnen doen op het Departement Onderwijs om gegevens te bekomen over de totale schoolbevolking. Nu reeds wer-

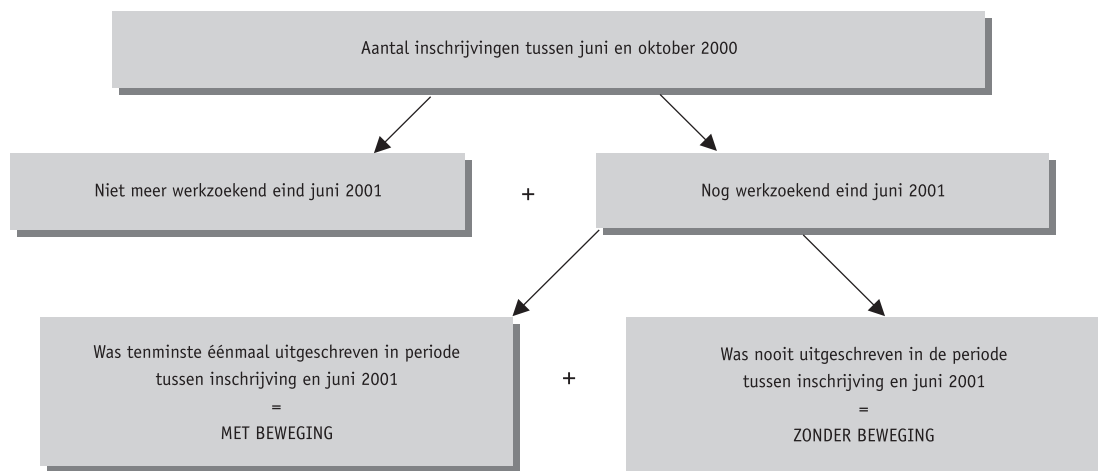
den de eerste afspraken gemaakt voor een *bechtere samenwerking die vanaf de volgende studie moet uitmonden in meer en nog vollediger gegevens* over de werkzoekende schoolverlaters in Vlaanderen.

Beknopte methodologie

- Uit de werkzoekendenbestanden van juni 2000 tot en met oktober 2000 werden maandelijks de *inschrijvingen van de pas afgestudeerde schoolverlaters in Vlaanderen* bijgehouden en opgevolgd. De inschrijving van schoolverlaters vindt immers hoofdzakelijk plaats voor eind oktober. Na de maand oktober komen er nagenoeg geen nieuwe inschrijvingen meer bij.
- Het gecumuleerde aantal inschrijvingen wordt vergeleken met het werkzoekendenbestand van Vlaanderen eind juni 2001. Het procentueel aandeel van schoolverlaters die nog werkzoekend zijn eind juni 2001 tegenover het aantal ingeschreven schoolverlaters in juni 2000 (juni tot oktober) geeft het percentage *schoolverlaters die 1 jaar na het afstuderen nog steeds werkzoekend zijn*.
- We onderzoeken ook de *dynamiek* van de ingeschreven afgestudeerden door maand na maand

Figuur 1.

Schematische voorstelling van de gevolgde methodologie.

na te gaan of deze schoolverlaters nog steeds in het werkzoekendenbestand voorkomen. Schoolverlaters die gedurende de opvolgingsperiode ononderbroken ingeschreven bleven in het werkzoekendenbestand, worden *werkzoekenden zonder beweging* genoemd.

- Er wordt nagegaan hoe het staat met de *arbeidsreserve* waarmee een schoolverlater wordt geconfronteerd als hij zich als werkzoekende bij de VDAB laat inschrijven.

En nu de resultaten

De instroom op de arbeidsmarkt is anno 2000 voor de jong afgestudeerden opnieuw verbeterd

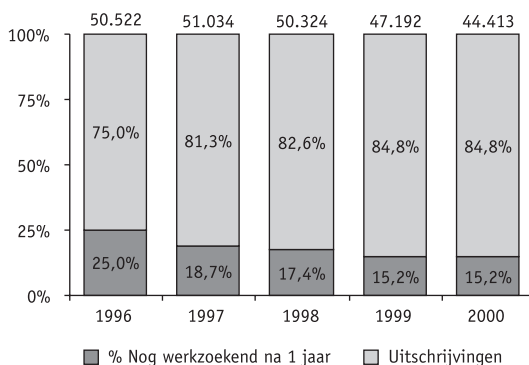
Van het totaal aantal niet meer leerplichtige schoolverlaters (95 084)² op het einde van het schooljaar 1999-2000 liet 46,7% (44 413) zich inschrijven als werkzoekende bij de VDAB tussen 30 juni en 31 oktober 2000. Dit duidt op een meer rechtstreekse intrede van de schoolverlaters op de arbeidsmarkt. Dit had voornamelijk te maken met de periode van hoogconjunctuur. Van de 44 413 ingeschrevenen blijken er einde juni 2001 37 651 of 84,8% niet meer werkzoekend te zijn. Dit betekent dat 15,2% 1 jaar na het afstuderen nog steeds geen werk heeft gevonden.

8,7% van de ingeschreven schoolverlaters is op 1 jaar tijd nooit uit de werkloosheid verdwenen

Dit is een lichte vooruitgang met de toestand een jaar voordien, wat de verbeterde economische conjunctuur in de onderzoeksperiode bevestigt. We mogen echter niet uit het oog verliezen dat deze groep *de harde kern van de schoolverlatersproblematiek* vormt. Deze afgestudeerden konden tijdens de maanden tussen hun inschrijving en juni 2001 geen eerste werkervaring opdoen.

Figuur 2.

Evolutie % uitschrijvingen en nog werkzoekende schoolverlaters 1 jaar na het afstuderen.

Dalend aantal inschrijvingen van schoolverlaters in alle provincies

In de provincies West-Vlaanderen en Limburg is het aantal inschrijvingen het sterkst gedaald met respectievelijk 12,2% en 9,0%.

Beste kansen voor schoolverlaters met een diploma hoger onderwijs 1 cyclus

Figuur 3 laat zien hoeveel procent van de ingeschreven werkzoekende schoolverlaters 1 jaar na het afstuderen nog werkzoekend is, ingedeeld naar onderwijsniveau en geslacht. De rode lijn geeft het globale percentage aan van de als werkzoekende ingeschreven schoolverlaters die 1 jaar na het afstuderen nog werkzoekend zijn (15,2%), de balkjes stellen visueel het verschil t.o.v. het gemiddelde voor.

Het *Hoger Onderwijs van 1 cyclus* is al jaren de koploper met het kleinste percentage nog werkzoekende schoolverlaters 1 jaar na afstuderen. Opmerkelijk is tevens dat iets minder dan een derde van alle ingeschreven vrouwelijke schoolverlaters uit dit niveau komt. Zij halen ook de beste score voor alle studieniveaus (6,6% nog werkzoekend 1 jaar na afstuderen).

11,8% van de schoolverlaters die *Middenstandsonderwijs* gevolgd hebben, zijn nog werkzoekend

1 jaar na afstuderen. Deze gunstige score komt vooral voor rekening van de mannen waar slechts 1 op 10 nog werkzoekend is 1 jaar na het afstuderen.

Het *Universitair Onderwijs* blijft eveneens constant goed scoren met 12,8% nog werkzoekende schoolverlaters 1 jaar na afstuderen. Tevens dient hierbij opgemerkt dat het percentage van hoger opgeleide schoolverlaters dat zich als werkzoekende laat inschrijven bij de VDAB duidelijk lager ligt en dat deze groep dus meer rechtstreeks zijn weg naar de arbeidsmarkt vindt.

Bij het *Hoger Onderwijs van 2 cycli* is 14% van de schoolverlaters nog werkzoekend 1 jaar na het afstuderen.

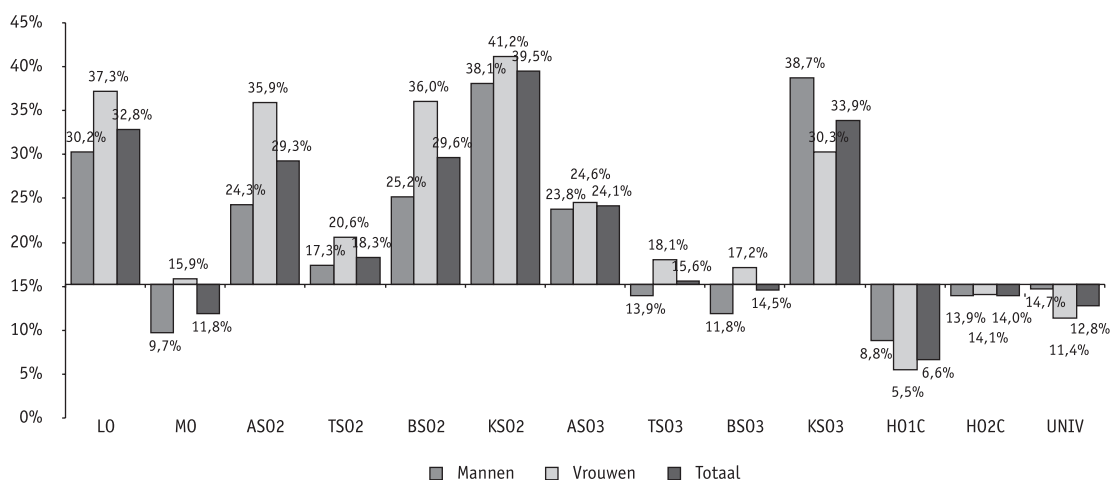
Bij het *Secundair Onderwijs 3de graad* scoren zowel Technisch als Beroeps zeer goed. Deze richtingen bieden nog steeds betere tewerkstellingskansen dan het Algemeen Secundair en het Kunstonderwijs.

Schoolverlaters met een diploma *Secundair Onderwijs 2de graad* blijven meer dan gemiddeld werkzoekend 1 jaar na het afstuderen. Het Technisch Onderwijs is duidelijk het beste niveau in de 2de graad.

Van de schoolverlaters die slechts het niveau van *Lager Onderwijs* bereikt hebben, zijn 32,8% 1 jaar na afstuderen nog steeds werkzoekend. Dit is weinig rooskleurig maar we stellen een verbetering vast in de positie van de laagstgeschoolden. Het percentage werkzoekende schoolverlaters is dit

Figuur 3.

Percentage nog werkzoekend 1 jaar na afstuderen.

jaar het laagste sinds 1998, toen het nog 50,2% bedroeg.

Belangrijke opmerking

Alle studieniveaus omvatten zowel zeer goede als matig presterende studierichtingen. De kans op het vinden van een job hangt niet enkel af van de hoogte van het behaalde diploma.

De persoonlijkheidskenmerken van de schoolverlater worden steeds belangrijker voor het vinden van werk: motivatie, communicatievaardigheden, dynamisme, flexibiliteit, polyvalentie, bereidheid tot permanente vorming, creativiteit...

De verschillende resultaten volgens geslacht mogen geenszins bepalend zijn voor de studiekeuze. Het blijft uitermate belangrijk, ongeacht het geslacht, om die richting te kiezen waarvoor men het

meeste interesse heeft en die best bij de eigen mogelijkheden en aspiraties past.

Bart Van Schel
VDAB-studiedienst

Noten

1. VDAB biedt dit boek samen met de CD-rom aan voor de prijs van 12,5 euro. Via deze CD-rom kan op een zeer gebruiksvriendelijke manier gezocht worden naar de resultaten per studieniveau, -gebied en -richting en dit met zowel een geografische als genderinvalshoek. U kan deze publicatie bestellen bij VDAB – Media- en Bibliotheekbeheer, Keizerslaan 11 te 1000 Brussel of telefonisch (02/506 15 79) of via e-mail, biblioth@vdab.be.
2. Volgens gegevens geleverd door het Departement Onderwijs.